

Omleidingen bij wegenwerken en manifestaties

Zowel bij infrastructuur- en nutswerken als bij grote manifestaties is men dikwijls genoodzaakt om een omleiding te voorzien voor het gemotoriseerd verkeer, en dus ook de lijnbussen. Het spreekt voor zich dat De Lijn deze hinder, met het oog op een kwaliteitsvol openbaarvervoeraanbod, zowel in de tijd als de ruimte beperkt wil zien. De reizigers zijn hiervan immers het eerste slachtoffer: hun halte is afgeschaft, hun rittijd is langer of hun aansluiting is verbroken. Het is daarom warm aan te bevelen om De Lijn zo veel en zo vroeg mogelijk bij het overleg over, ook kleinschalige, werken of manifestaties te betrekken. Het gebeurt nog te vaak dat De Lijn geconfronteerd wordt met onverwachte, niet-aangekondigde omleidingen. Dit is meestal het geval bij kleine wegenwerken en manifestaties. Dat De Lijn tijdig verwittigd wordt, is onder meer nodig om de exploitatie te organiseren, om bestuurders, dispatching, klanten, infodiensten te verwittigen en eventueel drukwerk klaar te maken, vervanghaltes te plaatsen, berichten aan haltes aan te brengen, folders te verspreiden en signalisatie aan te brengen.

Tijdig verwittigen

[Het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen](#) bepaalt dat iedere wegbeheerder De Lijn tijdig op de hoogte moet brengen van alle geplande wegwerkzaamheden (art. 7 § 1) en van manifestaties (art. 7 § 3) die georganiseerd worden op de wegen die De Lijn bedient. Wat "tijdig" is, wordt gespecificeerd in [het besluit van de Vlaamse regering betreffende de basismobiliteit in het Vlaamse Gewest](#) wordt dit ingevuld als "2 maanden op voorhand". Aan De Lijn wordt ook voorafgaand advies gevraagd bij de herinrichting van de wegen. (art. 17 § 2).

De 'Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen' stelt dat de opdrachtgever minstens 10 dagen op voorhand moet laten weten wat de precieze startdatum van de werken is. Als het vroeger kan, is dat uiteraard aan te bevelen. Moraal van het verhaal is: zo vroeg mogelijk. Voornoemd besluit stipuleert ook dat bij werkzaamheden en manifestaties er naar moet gestreefd worden om de normale lijnvoering zoveel mogelijk te behouden.

Steeds meer gemeenten geven hun wegenwerken en manifestaties in in het GIPOD. Ook nutsbedrijven doen dat. Op die manier wordt De Lijn automatisch op de hoogte gebracht van mogelijke omleidingen.

Ook de buurtbewoners en de openbaarvervoergebruikers moeten op de hoogte gebracht worden van de werkzaamheden en hun gevolgen voor het verkeer, dus ook van eventuele wijzigingen in de dienstregeling van het openbaar vervoer (vertragingen, verplaatsing van de halte, ...). Hetzelfde geldt voor wijzigingen in de dienstregeling bij grote manifestaties. Deze communicatie naar de burgers kan best gebeuren in samenspraak met De Lijn.

De Lijn verplicht er zich toe om de gemeenten tijdig in te lichten over wijzigingen in de dienstregeling. Van De Lijn mag verwacht worden dat ze de omleiding in overleg met de gemeente uitstippelt. Ook bij omleidingen moet De Lijn richtlijnen in verband met frequentie en geografische spreiding van haltes respecteren.

Langdurige wegenwerken vermijden

De beste manier om omleidingen, vertragingen of andere ongemakken door wegenwerken te vermijden, is de wegenwerken zelf vermijden. Wegenwerken zullen uiteraard altijd nodig zijn, maar een goede coördinatie kan vermijden dat op een zelfde plaats om de haverklap werken worden uitgevoerd, of dat de werken zelf eindeloos lang aanslepen. Ook hier biedt het GIPOD ondersteuning: bij het ingeven van werken kunnen nutsbedrijven of wegbeheerders een synergievraag richten aan andere nutsbedrijven of de wegbeheerder. Zo kunnen ieders plannen voor dat stuk openbaar domein op elkaar afgestemd worden. Dergelijke afspraken zijn ook opgenomen in de Code voor infrastructuur- en nutswerken langs gemeentewegen.

Dikwijls voorzien gemeenten in hun reglement of vergunning ook een financiële stok achter de deur. Die houden veelal in dat

- een langere duur van de werken dan oorspronkelijk voorzien voor de aannemer
- het uitvoeren van werken tijdens een sperperiode voor de opdrachtgever leiden tot een meerkost.

Ook een doordachte fasering kan soms heel wat doorstromings- en bereikbaarheidsleed besparen.

Enkele suggesties voor gemeenten bij het communiceren van omleidingen

- De gemeente duidt een contactpersoon aan, die op de hoogte gesteld wordt bij belemmering van de openbare weg: zowel omleidingen omwille van wegenwerken als omleidingen omwille van sportmanifestaties, braderijen en andere activiteiten;
- De meeste gemeenten hebben een activiteitenkalender voor de inwoners. Bezorg deze kalender ook aan De Lijn;
- Bij grote manifestaties (bv. Rock Werchter, Europese Top, Gordel) kan het nuttig zijn dat de organisatoren rechtstreeks in contact staan met de dispatching van De Lijn om de situatie op de voet te volgen;
- Het is aanbevolen om jaarlijks een lijst te verspreiden bij de gemeentediensten met de coördinaten van de contactpersonen van De Lijn;
- Om een goede communicatie met de reizigers te realiseren, moet De Lijn minimaal 2 maanden op voorhand, liefst vroeger, op de hoogte gebracht worden van belemmeringen op trajecten van De Lijn. Bij werken wordt de 2 maanden op voorhand opgegeven vermoedelijke startdatum best minimaal 10 dagen voor de effectieve start herbevestigd of bijgesteld. Het kan nuttig zijn om De Lijn ook bij de voorbereidende vergaderingen te betrekken;
- Bij werken kan een pendeldienst ingelegd worden voor de reizigers.
- De gemeente kan alle politieverordeningen doorsturen naar De Lijn, ook diegene waar De Lijn niet bij betrokken is. Zo wordt er nooit iets over het hoofd gezien. Op dit moment gebeurt dit bijvoorbeeld al in Leuven;
- Aannemers en studiebureaus moeten rekening houden met De Lijn. De gemeente kan hierop aandringen.

06.10.2014

Erwin Debruyne